

Švadlena (kód: 31-033-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Švadlena
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Volba technologického postupu ke zhotovování dámských oděvů	3
Sešívání jednotlivých dílů a součástí dámských oděvů a montáž výrobků	3
Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě dámských oděvů	3
Tvarování dámských oděvů	3
Kontrola kvality při zhotovování dámských oděvů	3
Seřizování šicích strojů při zhotovování dámských oděvů	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 29.09.2017 do: 19.08.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Volba technologického postupu ke zhotovování dámských oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit vhodný technologický postup pro zhotovení konkrétního oděvu – dámských kalhot a nepodšitého saka	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Určit stroje a zařízení pro zhotovení vybraného oděvu – zohlednit vlastnosti materiálu a seznam strojového vybavení, které je k dispozici	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Sešívání jednotlivých dílů a součástí dámských oděvů a montáž výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit konkrétní oděv – dámské kalhoty a nepodšité sako k 1. zkoušce – v souladu se zvolenou technologií spojit jednotlivé díly stehováním a šitím, koncové záložky zastehovat podle označení, vypracovat detaily a součásti, jejichž tvar lze po zkoušce změnit, doplnit oděvní přípravu	Praktické předvedení
b) Provést úpravy po 1. zkoušce – v souladu se zvolenou technologií dokončit jednotlivé operace dílců, u kalhot rozhodnout o nutnosti druhé zkoušky, sako připravit ke 2. zkoušce	Praktické předvedení
c) Provést úpravy po 2. zkoušce, dokončit výrobky	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě dámských oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Obnitkovat okraje jednotlivých dílů a součástí konkrétního oděvu – dámských kalhot a nepodšitého saka	Praktické předvedení
b) Vyšít díрку na konfekčním dírkovacím stroji	Praktické předvedení
c) Vyšít díрку na prádlovém dírkovacím stroji	Praktické předvedení
d) Zapošít záložky na zapošivacím stroji	Praktické předvedení
e) Přišít knoflík na knoflíkovacím stroji	Praktické předvedení
f) Vyšít uzávěrku na závorovacím stroji	Praktické předvedení
g) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvarování dámských oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Podlepit jednotlivé části konkrétního oděvu – dámských kalhot a saka podle potřeby vzhledem k dané fazoně a materiálu (nastavit teplotu, tlak, dobu trvání, event. program podlepování podle vlastností spojovaných materiálů)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zažehlit určené díly podle druhu oděvu (dámské kalhoty a sako) podle všeobecně používaných pravidel	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést mezioperační žehlení, zažehlování a rozžehlování dle zvolené fazony a technologie pro konkrétní oděv – dámské kalhoty a sako	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vyžehlit hotový výrobek podle technologických pravidel konečného žehlení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola kvality při zhotovování dámských oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat konkrétní oděv – dámské kalhoty a sako před zkouškou (zkontrolovat, zda členicí švy a jednotlivé detaily oděvu odpovídají technickému nákresu a technickému popisu, přeměřit oděv a srovnat s naměřenými hodnotami)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést kontrolu jednotlivých operací (posoudit, zda oděv odpovídá požadavkům na kvalitu šití a žehlení)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést celkovou kontrolu hotového výrobku – posoudit, zda oděv odpovídá technickému nákresu a technickému popisu, požadavkům na kvalitu šití a žehlení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Seřizování šicích strojů při zhotovování dámských oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat, zda stroje (potřebné pro zhotovení konkrétního oděvu – dámských kalhot a saka) jsou čisté a funkční a odpovídají předpisům BOZP a požární prevence	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkontrolovat, zda parametry a seřízení strojů a zařízení (potřebné pro zhotovení konkrétního oděvu – dámských kalhot a saka) odpovídajících zpracovávanému materiálu a zhotovovanému oděvu, seřídít stroje podle zpracovávaného materiálu a zhotovovaného oděvu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést údržbu vybraného stroje v souladu s pracovním postupem a podle technických dispozic, tj. očistit stroj od provozních nečistot, zkontrolovat zásobu oleje, doplnit olej	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést výměnu jehly a nití u jednojehlového šicího stroje, obnitkovacího stroje, dírkovacího stroje	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřované odborné kompetence a kritéria hodnocení sestavena v jeden proces (v technologické návaznosti jednotlivých činností) – uchazeči je zadáno zhotovení konkrétních oděvů (dámských kalhot a nepodšitého dámského saka) pro konkrétní zákaznici (tzn. na konkrétní postavu).

Z důvodů jednotného přístupu k přezkoušení uchazeče budou dámské kalhoty vypracovány do pasového límce z vrchového materiálu, budou mít rozparek zapínaný na zdrhovadlo a boční kapsy klínové. Dámské sako bude nepodšité, s fazonou a límcem, zapínané na knoflíky, přední díly budou mít 2 vnější prostřížené kapsy, rukávy budou hlavicové dvoušvové, v ramenou budou ramenní výztuže. Další detaily jsou volitelné.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojového vybavení (strojů a zařízení, které jsou k dispozici) a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 týden) před zkouškou. Dále autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou.

Autorizovaná osoba ke zkoušce připraví dílenské šablony a oděvní materiál (vrchovou textilií, kapsový a výztužný materiál ve formě nastříhaných dílů a součástí, drobnou přípravu) pro zhotovované výrobky.

Autorizovaná osoba zajistí ke zkoušce přítomnost osoby, na kterou bude výrobek zhotovován.

Jednotlivá kritéria se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na výsledek pracovní činnosti, tak na proces. Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení je třeba se zaměřit na kvalitu zhotoveného výrobku (vzhled, funkčnost, přesnost tvaru a rozměrů) a dále je třeba přihlížet především k technologickým možnostem a také bezpečnému provádění všech úkonů (zkoušející sleduje uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Při ověřování splnění kritérií hodnocení formou praktického předvedení a ústního ověření se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení. Při ověřování odborné kompetence Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě dámských oděvů může uchazeč kritéria c) až f) této odborné kompetence splnit na vzorku jiného materiálu, tzn., že tato odborná kompetence nemusí být ověřována na zhotovovaném výrobku.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na zhotovování dámských oděvů + střední vzdělání s maturitní zkouškou (i v jiném oboru) a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru.
- d) Profesionální kvalifikace 31-033-H Švadlena + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici krejčovskou dílnu umožňující ověření všech kompetencí, vybavenou pro podmínky zhotovení dámských kalhot a saka, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Pracoviště kontroly kvality a zkoušení rozpracovaného oděvu (stůl, psací potřeby, krejčovské pracovní pomůcky – jehly, špendlíky, křídly, nůžky konečkovací, nůžky s délkou ostří nejméně 10 cm, krejčovskou nastavovací loutku dámskou, krejčovský metr)
- Fixační techniku (fixační lis), žehlicí pracoviště a techniku (parní a elektrickou nebo elektroparní žehličku, žehlicí stůl, základní tvarovky)
- Průmyslový jednojehlový šicí stroj se stehem vázaným, speciální stroje (obnitkovací tří nebo vícenitný stroj, konfekční dírkovací stroj, prádlový dírkovací stroj, zapošívací stroj, knoflíkovací stroj, závorovací stroj)
- Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Oděvní materiál (vrchovou textilií, kapsový a výztužný materiál ve formě nastříhaných dílů a součástí, drobnou přípravu) a dílenské šablony pro zhotovované výrobky

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické či prostorové vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace doklady (resp. jejich ověřené kopie) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace (např. nájemní smlouvu, smlouvu o užívání, prohlášení o zapůjčení apod.) včetně dokladu typu smlouvy o smlouvě budoucí dávajícího předpoklad dlouhodobějšího disponování s příslušným vybavením.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 15 až 19 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška musí být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Moděva, o. d., Konice